

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української філології та журналістики
Кафедра мовознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
_____ А. Тютенко
«28» вересня 2018 р.

Програма атестації здобувачів вищої освіти з модуля
Новітні досягнення філології

Спеціальність: 035.01 Філологія (українська мова та література)

Ступінь вищої освіти: магістр
Форма навчання: денна, заочна
Термін навчання: 1,4 роки

ПОГОДЖЕНО
на засіданні
науково-методичної ради
факультету української філології та журналістики
Голова НМР _____ Ю.О. Омельчук

«26» вересня 2018 р. 11

Херсон – 2018 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестація здобувача вищої освіти «Новітні досягнення філології» для студентів спеціальності 035. 01 Філологія (українська мова та література) на присудження ступеня вищої освіти «магістр» проводиться в письмовій формі за білетами.

Програма охоплює матеріал, пов'язаний із поглибленим вивченням тенденцій розвитку української літератури кінця XX - початку XXI століття, постмодернізму як основного напрямку; із сучасними тенденціями розвитку мовознавства, з позиціями функціонально-категорійної граматики.

Під час відповіді студент повинен продемонструвати навички самостійної навчальної і науково-дослідної роботи, вміння вести спостереження над особливостями поетики постмодерних творів, аналізувати постмодерні поетичні, драматичні та прозові тексти, порівнювати їх із творами різних жанрів класиків; послуговуватися філософськими, літературознавчими та мовознавчими термінами, зосереджувати увагу на новій інтерпретації частин мови, засвоїти види комунікатів та їх функцій.

Випускник має подати наукове знання фактів та явищ, які висвітлені в проблемних питаннях граматики; висловити власне бачення порушених у постмодерних художніх творах проблем; показати розуміння досягнень сучасного мовознавства та літературознавства у вивченні новітніх напрямів філологічної науки; бути ознайомленим із творами сучасних українських авторів, філософськими, психолого-педагогічними та літературознавчими працями; розв'язувати актуальні граматичні проблеми, обґрунтовуючи перегляд багатьох традиційних класифікацій, що послідовно відбивають системні взаємозв'язки трьох граматичних підсистем – морфологічної, синтаксичної і словотвірної.

Питання білетів якнайповніше відображають розмаїття напрямів, методів, стилів, родів, жанрів, тем української постмодерної літератури; мовознавчих категорій, основних методів, прийомів наукового дослідження з граматики та тенденцій її розвитку: у плані граматичної будови і функціонування, враховуючи нові граматичні концепції (морфолого-синтаксична концепція і послідовне її застосування у вирішенні й аналізі частиномовних одиниць, слів-морфем, слів-речень і морфологічних категорій усіх виділених відповідно до морфолого-синтаксичної концепції частин мови). Студенти повинні вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах; володіти методами наукового аналізу і структурування мовного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; визначати сукупності морфологічних одиниць і типів морфологічних категорій та парадигм відповідно до морфолого-синтаксичної концепції виділення частин мови; виділяти нечастиномовні слова-морфеми і слова-речення; аналізувати зв'язки морфології з синтаксисом і словотвором; критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; вільно користуватися спеціальною термінологією в

обраній галузі філологічних досліджень; професійно застосовувати поглиблені знання з курсу «Проблемні питання граматики»; планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове дослідження з курсу «Проблемні питання граматики».

Питання білетів орієнтовані на перевірку сформованої у випускника системи знань з української літератури, різних поглядів на лінгвістичні проблеми, тексту аналізованого твору та розуміння його, усвідомлення родової й жанрової специфіки та стильової своєрідності, багатства його ідейно-художнього змісту та особливостей поетики.

Важливим також є сприйняття аналізованого твору в літературно-мистецькому контексті епохи, коли його було написано, у зв'язках із літературною традицією України і світу, а також уміння порівняти з типологічно подібними літературно-мистецькими явищами інших епох. Суттєвими є і глибоке знання студентів понять теорії літератури та вміння ці знання застосовувати до матеріалу конкретного літературного твору.

Готуючись до атестації здобувача вищої освіти, випускники мають пам'ятати про те, що необхідно знати не лише факти історії літератури, але й їх трактування сучасними літературознавцями, вміти аналізувати художні твори, розкривати ті чи інші теоретичні питання, простежувати аналізовані мовні явища в системно-структурному вимірі.

Пропонована програма спрямована на виявлення рівня знань, умінь та навичок студентів, а саме:

- знання про класифікаційну частиномовну приналежність слова на основі морфолого-синтаксичного критерію;
- знання про граматичні значення, категорії, граматичні форми самотійних частин мови;
- знання про нечастиномовну природу слів-морфем та слів-речень;
- знання про зв'язки морфологічних одиниць із урахуванням синтаксичної та словотвірної структури мови;
- знання основних тенденцій у розвитку літературного процесу рубежу XX-XXI століття;
- знання про творчість українських постмодерних та зарубіжних письменників;
- навичок аналізу художніх творів;
- уміння опрацьовувати літературознавчі розвідки;
- уміння студентів розкривати сутність явищ в українській літературі, їх зумовленість змінами у житті суспільства та закономірностями розвитку світового літературного процесу;
- навичок наукового аналізу художніх творів, продовжувати формувати у студентів навички самотійної роботи, зокрема, умінь користуватися різними підручниками, посібниками, словниками та монографічними працями;
- уміння систематизувати відомості з історії та теорії літератури;
- знання фактів і явищ сучасного українського письменства;

- вміння сприймати життєві факти і події, зображені в літературному творі, давати їм обґрунтовану оцінку з естетичних позицій;
- навичок самотійної навчальної і науково-дослідної роботи;

Використання студентами під час проведення атестації здобувача вищої освіти допоміжних джерел (підручників, хрестоматій, видань творів програмових авторів, антологій тощо) не допускається, оскільки через це може втратитися самотійність підготовки студента до відповіді, а також і об'єктивність перевірки його знань та оцінювання відповіді.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа, до неї також включені списки рекомендованої літератури.

РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ГРАМАТИКИ

Вступ. Предмет морфології. Частини мови як основні морфологічні одиниці. Граматичні рівні при виділенні частин мови.

Принципи класифікації частин мови. Гомогенна та гетерогенна класифікації. Семантичний, синтаксичний, морфологічний та словотвірний критерій при виділенні частин мови.

Проблема займенникових слів.

Нечастиномовні слова-морфеми та слова-речення. Проблема виділення так званих службових слів, вигуків. Основні критерії при виділенні слів-морфем та слів-речень.

Іменник та інфінітив. Інфінітив як специфічна граматична форма, яка позбавлена чітких морфологічних ознак. Частиномовні зони функціонування інфінітива. Інфінітив як іменниково-дієслівне перехідне утворення.

Дієприкметник як віддієслівний прикметник. Класифікація дієприкметника в українській мові. Дієприкметник як специфічне граматичне утворення, що входить до складу прикметника. Співвідношення дієслівних і прикметникових граматичних категорій.

Граматичні категорії дієслова. Власне-дієслівні і невластне-дієслівні граматичні категорії. Категорія способу. Традиційна класифікація категорії способу. Нові підходи у тлумаченні категорії способу в мові.

Проблема слів категорії стану. Слова категорії стану у традиційній граматиці. Сучасні підходи у визначенні слів категорії стану як аналітичних дієслів.

Дієприслівник як віддієслівний прислівник. Дієприслівник у традиційній граматиці. Дієприслівник як віддієслівний прислівник. Синтаксичні і морфологічні ознаки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови. Морфологія /О. К. Безпояско. – К.: Либідь, 1993. – 336 с.
2. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті / І. Р. Вихованець. – К.: Наукова думка, 1988. – 256 с.
3. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Грищенко А. П. Граматика української мови / І. Р. Вихованець – К.: Наукова думка, 1982. – 248 с.
4. Городенська К. Г. Аспетологічні характеристики дієслів руху, переміщення / К. Г. Городенська. // Актуальні проблеми граматики. – Кіровоград, 1997. – Вип. 2.
5. Городенська К. Г. Онтологічні параметри граматичних категорій способу та часу / К. Г. Городенська // Мовознавство. – 1997. – №1. – С. 39-42.
6. Горпинич В. О. Українська морфологія / В. О. Горпинич. – Дніпропетровськ: ДДУ, 2000. – 364 с.

7. Загнітко А. П. Аналітизм у системі дієслівних категорій / А. П. Загнітко // Мовознавство. – 1993. – №1.
8. Загнітко А. П. Дієслівні категорії в синтагматиці і прагматиці А. П. Загнітко. – К.: НМК ВО, 1990. – 132 с.
9. Загнітко А. П. Основи функціональної морфології української мови / А. П. Загнітко. – К.: Вища школа, 1991. – 77 с.
10. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія / А. П. Загнітко. – Донецьк: Дон ДУ, 2001. – 662 с.
11. Загнітко А. П. Система і структура морфологічних категорій сучасної української мови. Морфологія (проблеми теорії) / А. П. Загнітко. – К.: Інститут системних досліджень освіти, 1993. – 343 с.
12. Історія української мови: Морфологія / Відп. ред. В. В. Німчук. – К.: Наукова думка, 1978. – 539 с.
13. Кліменко Н. Ф. Основи морфології сучасної української мови / Н. Ф. Кліменко. – К.: ІЗМН, 1998. – 182с.
14. Кліменко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної літературної мови / Н. Ф. Кліменко. – К.: УкрДНІПКСЮ, 1998. – 162 с.
15. Ковалик І. І. Про лінгвальні категорії, їх властивості і види / І. І. Ковалик // Мовознавство. – 1980. – №5. – С. 10-13.
16. Кучеренко І. К. Теоретичні питання граматики української мови: Морфологія / І. К. Кучеренко – К.: Вид-во Київ. ун-ту. – 1961. – Ч.І. – 172с.; 1964. – Ч. 2. – 159 с.

Додаткова література

Підручники і навчальні посібники

1. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови / М. А. Жовтобрюх. – Ч. І. – К.: Вища школа, 1972. – 402 с.
2. Мацько Л. І. Інтер'єктиви в українській мові / Л. І. Мацько. – К.: КДПУ, 1981. – 130 с.
3. Плющ М. Я. Відмінок у семантико-синтаксичній структурі речення / М. Я. Плющ. – К.: Київ. пед. ін-т, 1978. – 107 с.
4. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. – К.: Вища школа, 1997. – 430 с.

Словники

1. Лингвистический энциклопедический словарь / Ред. В. Н. Ярцева. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – 685 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля. – К, 2006. – 716 с.
3. Українська мова: Енциклопедія / Ред. В. М. Русанівський О. О. Тараненко та ін.. – К.: «Українська енциклопедія», 2000. – 752 с.

Монографії

1. Безпояско О. К. Іменні граматичні категорії (функціональний аналіз) / О. К. Безпояско. – К.: Наукова думка, 1991. – 172 с.
2. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови / І. Р. Вихованець. – К.: Наукова думка, 1992. – 224 с.
3. Вихованець І. Р. Прийменникова система української мови / І. Р. Вихованець. – К.: Наукова думка, 1980. – 286 с.
4. Вихованець І. Р. Система відмінків української мови / І. Р. Вихованець. – К.: Наукова думка, 1987. – 231 с.
5. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови: Академ. граматики укр. мови / І. Р. Вихованець. – К.: Унів. вид-во «Пульсари», 2004. – 400 с.
6. Гнатюк Г. М. Дієприкметник у сучасній українській літературній мові / Г. М. Гнатюк. – К.: Наукова думка, 1982. – 248 с.
7. Грищенко А. П. Прикметник в українській мові / А. П. Грищенко. – К.: Наукова думка, 1978. – 207 с.
8. Загнітко А. П. Морфологічні категорії менника в синтагматичі і парадигматичі / А. П. Загнітко. – К.: НМК ВО, 1989. – 63 с.
9. Загнітко А. П. Структура та ієрархія валентних значень дієслова / А. П. Загнітко. – К.: НМК ВО, 1990. – 64 с.
10. Івченко М. П. Числівники української мови / М. П. Івченко – К.: Вид-во Київ. держ. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка, 1955. – 143 с.
11. Колодяжний А. С. Прийменник: Матеріали до лекцій з курсу сучасної української літературної мови / А. С. Колодяжний. – Харків: Вид-во Харків. ун-ту, 1960. – 165 с.
12. Курилович Е. Очерки по лингвистике / Е. Курилович. – М.: Изд-во иностр. лит., 1962. – 456 с.
13. Кучеренко І. К. Категорія відмінка в сучасній українській мові / І. К. Кучеренко. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1961. – 52 с.
14. Лукінова Т. Б. Числівники в слов'янських мовах (порівняльно-історичний нарис) / Т. Б. Лукінова. – К.: Наукова думка, 2000. – 370 с.
15. Масицька Т. Є. Граматична структура дієслівної валентності / Т. Є. Масицька. – Луцьк: Волинський держ. ун-т, 1998. – 206 с.
16. Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові / І. Г. Матвіяс. – К.: Радянська школа, 1974. – 184 с.
17. Ожоган В. М. Займенникові слова у граматичній структурі сучасної української мови / В. М. Ожоган. – К.: НАН України Інститут української мови, 1997. – 230 с.
18. Степаненко М. І. Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення / М. І. Степаненко. – К.: НАН України, 1997. – 216 с.
19. Супрун А. Е. Славянские числительные: Становление числительных как особой части речи / А. Е. Супрун. – Минск: Изд-во Белорус. ун-та, 1969. – 232 с.

20. Черкасова Е. Т. Переход полнозначных слов в предлоги / Е. Т. Черкасова. – М.: Наука, 1967. – 280 с.

Статті

1. Адмони В. Г. Структура грамматического значения и его статус в системе языка / В. Г. Адмони // Структура предложения и словосочетания в индоевропейских языках. – Л.: Наука, 1979. – С. 6-36.
2. Вихованець І. Р. Лексико-граматичне опрацювання прийменників української мови / І. Р. Вихованець // Українська мова. – 2002. – № 4. – С. 90-96.
3. Вихованець І. Р. Родовий відмінок на тлі синтаксичної деривації / І. Р. Вихованець // Мовознавство. – 1983. – № 2. – С. 65-71.
4. Вихованець І. Р. Семантико-синтаксична класифікація відмінків української мови / І. Р. Вихованець // Мовознавство. – 1988. – № 2. – С. 44-51.
5. Вихованець І. Р. Дві версії про місцевий відмінок / І. Р. Вихованець // Мовознавство. – 1994. – № 1. – С. 25-30.
6. Вихованець І. Р. Морфологічні і семантичні відмінки / І. Р. Вихованець // Функціонально-когнітивні вияви граматичних структур: Зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 13-17.
7. Вихованець І. Р. Морфологічні категорії? Словотвірні? Чи граматичні міжрівневі? / І. Р. Вихованець // Актуальні проблеми українського словотвору / За ред. В. В. Грещука. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – С. 13-18.
8. Вихованець І. Р. Родовий відмінок: центр чи периферія відмінкової системи? / І. Р. Вихованець // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. – Донецьк: ДонНУ, 2001. – Вип. 7. – С. 10-16.
9. Вихованець І. Р. Українська відмінкова система у функціонально-категорійному вимірі (Спроба перекласифікації відмінків) / І. Р. Вихованець // Наукові записки Кіровоградського педагогічного університету імені Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2001. – Вип. 31. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – С. 13-16.
10. Вихованець І. Р. Принципи категорійної граматики української мови / І. Р. Вихованець // III Міжнародний конгрес україністів (26-29 серпня 1996 р.). Мовознавство. – Харків, 1996. – С. 177-181.
13. Вихованець І. Р. Семантико-синтаксичні параметри прийменника (на матеріалі східнослов'янських мов) / І. Р. Вихованець // Мовознавство. – 1986. – № 6. – С. 17-24.
14. Вихованець І. Р. Теоретичні засади категорійної граматики української мови / І. Р. Вихованець // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського: Зб. наук. праць. Серія: Філологія. – Вінниця. – 2000. – Вип. 2. – С. 3-6.
15. Вихованець І. Р. Частиномовний статус дієприкметників / І. Р. Вихованець // Українська мова. – 2003. – №2. – С. 54-60.

16. Головин Б. Н. К вопросу о сущности грамматической категории / Б. Н. Головин // Вопросы языкознания. – 1955. – №1. – С. 117-124.
17. Жирмунский В. М. О природе частей речи и их классификации / В. М. Жирмунский // Вопросы теории частей речи: На материале языков различных типов. – Л.: Наука, 1968. – С. 7-32.
18. Загнітко А. П. Типологія семантико-синтаксичних відношень / А. П. Загнітко // Восточноукраинский лингвистический сборник. – Вып. 3. – Донецьк: ДонДУ, 1997. – С. 22-34.
19. Загнітко А. П. Категорія роду в системі граматичних категорій іменника / А. П. Загнітко // Мовознавство. – 1987. – № 2. – С. 62-67.
20. Костусяк Н. М. Категорія відмінка як визначальна міжрівнева категорія іменника / Н. М. Костусяк // Українська мова. – 2004. – №3. – С. 37-47.
21. Кучеренко І. К. Граматична характеристика дієприкметника і його місце в системі частин мови / І. К. Кучеренко // Мовознавство. – 1967. – № 4. – С. 12-20.
22. Лучик А. А. Лексична семантика прийменникових еквівалентів слова української мови / А. А. Лучик // Мовознавство. – 2003. – № 5. – С. 43-49.
23. Мельников Г. П. Природа падежных значений и классификация падежей / Г. П. Мельников // Исследования в области грамматики и типологии языков. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980. – С. 39-84.
24. Мухин А. М. Части речи и синтаксические единицы / А. М. Мухин // Вопросы теории частей речи: На материале языков различных типов. – Л.: Наука, 1968. – С. 158-176.
25. Паулини Э. К вопросу о сущности частей речи / Э. Паулини // Slovo a slovesnost. – 1978. – № 3/4. – С. 255-258.
26. Суник О. П. Вопросы общей теории частей речи / О. П. Суник // Вопросы теории частей речи: На материале языков различных типов. – Л.: Наука, 1968. – С. 33-48.
27. Христіанінова Р. О. Рід як класифікуюча категорія іменника / Р. О. Христіанінова // Актуальні проблеми слов'янської філології: Міжвуз. зб. наук. статей «Лінгвістика і літературознавство». – Вип. VIII. – К.: Знання України, 2003. – С. 128-135.

WEB-ресурси

1. <http://freelib.in.ua/load/78-1-0-627>.
2. http://litmisto.org.ua/?page_id=15c.
3. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um10>.
4. <http://www.bao-book.com/books/show/id/1549>.
5. <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/340271>.
6. <http://www.twirpx.com/file/83072>.

РОЗДІЛ II. ПОСТМОДЕРНА ЛІТЕРАТУРА

Тенденції розвитку української літератури наприкінці ХХ – початку ХХІ століття. Зміна характеру розвитку літературного процесу. Пошук мовних естетичних способів моделювання й зображення дійсності.

Типи дискурсів у сучасній українській літературі (модерний, неомодерний, постмодерний та інші).

Постмодернізм як мистецько-культурний феномен кінця ХХ – початку ХХІ століття. Причини виникнення постмодернізму.

Роль у становленні і поширенні постмодернізму концепції філософів Мішеля Фуко, Жака Дерріди, Ролана Барта, Юлії Крістевої, Мерло Понті, Мартіна Гайдегера, літературознавців Тамари Гундорової, Соломії Павличко, Сергія Квіта та ін.

Національна своєрідність творів мистецтва, її вияв у постмодерністському творі (мова як первинна семіотична система, використання в тексті реконструйованих цитат із національної культури; увага до проблем, що важливі для країни, яку представляє певна література, національний склад мислення та тип гумору).

Постмодерна українська література: теми, ідеї, поетика.

Особливості українського постмодернізму, його спрямування проти негативних явищ в українській культурі та політиці.

Літературні угруповання та об'єднання, їх лідери: Національна спілка письменників, АУП (Асоціація українських письменників), асоціація «Нова література»; «Бу-Ба-Бу», «Нова дегенерація», «Пропала грамота», «Західний вітер», «ЛуГоСад», «500», «Червона фіра»).

Основна тематика та естетичне спрямування постмодерної української поезії.

Художньо-естетичні пошуки українських поетів-постмодерністів (В.Неборак, Ю.Андрухович, О.Ірванець та ін.).

Художньо-естетичні пошуки поезії Оксани Забужко. Збірки «Травневий іній» (1985), «Диригент останньої свічки» (1990), «Автостоп» (1994), «Новий закон Архімеда» (2000), «Друга спроба. Вибране» (2005), «Вибрані вірші 1980-2013» (2013).

Юрій Іздрик. Особливості поетичної нарації Ю.Іздрика. Збірки «Іздрик. Ю» (2013), «Після прози» (2013), «AB OUT» (2014), «Календар любові», «Папіроси» (2017).

Художні здобутки творчості Сергія Жадана (епатажні та пародійні тексти, мова творів). Збірки Сергія Жадана «Рожевий дегенерат», «Генерал Юда», «Пепсі», «Цитатник», «Балади про війну та відбудову», «Вогнепальні й ножові», «Марадона», «Ефіопія», «Лілі Марлен», «Життя Марії», «Тамплієри», «Антенa».

Філософія бунту у віршах Степана Процюка. Зміст «Маніфесту «Нової дегенерації». Збірки «На вістрі двох правд», «Апологетика на світанку».

Василь Слапчук. Збірка «Мовчання, адресоване мені». Збірка-трикнижжя «Мовчання, адресоване мені». Осмислення стану людської душі

в поезіях у прозі «Осінній щоденник». Образи-символи. Домінанта метафори. Онтологічне та метафізичне «Я».

Юрій Андрухович. Роман «Рекреації». Смысл назви твору. Орієнтації на концепцію середньовічної «карнавальної культури й амбівалентності». Використання прийомів розповіді української вертепної драми. Літературні алюзії у «Рекреаціях», їх доречність актуальність. Оцінка роману критикою.

Юрій Андрухович. Роман «Московіада». Мозаїко-карнавальна композиція, моно-міфологічна схема розгортання сюжету. Ремінісценції, інтертекстуальні перегуки. Антитоталітарний підтекст роману. Реконструкція символів імперії у текстах «Московіади». Мовна палітра твору.

Юрій Андрухович. Роман «Перверзія». Роман у романі – опера-буф «Орфей у Венеції», її роль у тексті «Перверзії». Символічний образ риби. Оцінка твору критикою.

Юрій Андрухович. Інтертекстуальність роману «Дванадцять обручів». Іронічне звучання твору. Проблеми національного культурного спадку.

Юрій Андрухович. Особливості композиції роману «Таємниця». Проблема мистецтва, мовна специфіка твору.

Особливості композиції та мовна специфіка прози О.Ірванця («Рівне/Ровно», «Очамиря», «Львівська брама» тощо).

Юрій Іздрик. Оригінальна поетика романів «Воццек» (1998), «Подвійний Леон» (2000) і «АМ™» (2004). Іздрик — один із творців станіславського феномену.

Сергій Жадан. Постмодерністська поетика прози письменника («Депеш Мод», «Гімн демократичної молоді» та ін.).

Сергій Жадан. Інтертекстуальність та своєрідність композиції романів «Месопотамія», «Ворошиловград».

Жанрова та стильова специфіка прози О.Забужко, оцінка її творчості українською та зарубіжною критикою. Міфосвіт «Казки про калинову сопілку» О.Забужко.

Оксана Забужко. Поетика роману «Польові дослідження з українського сексу». Стилістично новаторське й інтелектуально провокативне письмо авторки. Зарубіжна та українська критика про «Польові дослідження...». Фемінізм у зарубіжній та українській літературі.

Оксана Забужко. Збірка прози «Сестро, сестро» – книжка-самоантологія. Оповідання «Сестро, сестро», особливості жанру твору. Тема, проблематика. Узагальнення життя через призму дитячої і сформованої жіночої свідомості.

Художні досягнення української постмодерної прози кінця ХХ – початку ХХІ ст. (В.Медвідь, Є.Пашковський, О.Ульяненко).

Тарас Прохасько. Лірико-пригодницько-філософська природа збірки «Лексикон таємних знань». Різнопольсна за своєю естетико-знаковою природою парадигма творів («Спалене літо», «Некрополь», «Довкола озера», «Увібрати місто» та ін.). «Рослинна філософія» у повістях «Від чуття при сутності», «Довкола озера».

Загальний огляд творчості літературного покоління ХХІ століття (І.Карпа, С.Андрухович, С.Пиркало, Т.Малярчук, С.Поваляєва та ін.).

Проза Любка Дереша на перетині філософського, містичного, психоаналітичного дискурсів («Культ», «Поклоніння ящірці», «Намір», «Архе»).

Тенденції розвитку сучасної української драматургії. Переваги «театру абсурду», своєрідність антидрами, абсурдних п'єс О. Ірванця, В. Кожелянка, Л. Подерв'янського, В. Діброви та ін.

Олександр Ірванець. Тематика та художня специфіка драматичних творів митця («Маленька п'єса про зраду для однієї актриси», «Електричка на Великдень», «Recording», «Брехун з Литовської площі», «Прямий ефір», «Лускунчик-2004»).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Антологія альтернативної української поезії зміни епох: Друга половина 80-х - початок 90-х років / Упоряд. Т.Доній, Ю.Лисенко. — Харків, 2001.
2. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. — Львів, 2002.
3. Антологія української поезії другої половини ХХ ст. / Упорядн. Ю.Ковалів. — К., 2001.
4. Гребенюк Т. В. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози). Навчальний посібник з курсу «Культурологія». — Запоріжжя, 2007.
5. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн. — К.: Критика, 2005.
6. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Чарльза Є. та Віктора Є. Тейлора. — К., 2003.
7. Жулинський М. Слово і доля: Навчальний посібник. — К.: А.С.К., 2002.
8. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. — Харьков: Фолио; М.: Изд-во АСТ, 2000.
9. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури. Монографія. — К., 2006.
10. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство. — К., 2003.
11. Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми: На карнавалі мертвих поцілунків. — Львів: Літопис, 1999.
12. Іменник: Антологія дев'яностих / Упоряд. А.Кокотюха, М.Розумний. — К., 1997.
13. Незнайома: Антологія української «жіночої» прози та есеїстки другої половини ХХ — початку ХХІ століть. — Львів, 2005.
14. Плерома'98: Мала українська енциклопедія актуальної літератури. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000.

15. Поліщук Я. Література як геокультурний проект. – К.: Академвидав, 2008. – 304 с.
16. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період: Навч. посіб. – К., 2008.
17. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга перша / Тетяна Терен ; світлини Олександра Хоменка. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. – 280 с.
18. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен ; світлини Олександра Хоменка. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. – 264 с.
19. REСвізити : антологія письменницьких голосів. Книга третя / Тетяна Терен ; світлини Олександра Хоменка. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. – 296 с.

Додаткова література

1. Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму. – К., 2003.
2. Анісімова Н. Український поетичний авангард кінця ХХ ст. // Дивослово. – 2003. – № 5.
3. Антонишин С. Інфекційний час у маргінальних душах: замість передмови до нових книг С.Процюка // Березіль. — 2003. — № 1-2. — С. 177–181.
4. Баран Є. Українська поезія ХХ століття в іменах. – Івано-Франківськ, 2001.
5. Бербенець Л. Текст-пастиш у творчості Юрія Андруховича // Слово і час. – 2007. — №2.
6. Бондарева О. Сучасна українська драматургія – «діагностична модель суспільства» // Література. Театр. Суспільство: Зб. наук. праць. – Херсон: Аднайт, 2005. – С. 25–32.
7. Боронь О. «Філологічна» проза С.Процюка // Слово і час. — 2002. — № 5. — С. 59-61.
8. Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність. – К.: Критика, 2005.
9. Голобородько Я. New Ukrainian Alternative (Знакові тексти помежів'я ХХ-ХХІ століть). – Харків: Вид. Група «Основа», 2005.
10. Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблішмент: Збірка статей. – К., 2006.
11. Голобородько Я. Психологізм... Епатажність... Феєричність... // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2006. – № 5. – С.88-98.
12. Голобородько Я. Психологічні натюрморти Оксани Забужко: Про збірку «Сестро, сестро» // Українська мова та література. – 2005. – Число 15 (415). – С.19-20.
13. Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К.: Академвидав, 2008.
14. Демченко А. Українська постмодерна література: Юрій Андрухович. – Херсон, 2004. – 24 с.

15. Жінка як текст. Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко / Упоряд. Л.Таран. – К., 2002.
16. Зборовська Н. Два «любовних» романи українського кінця століття, або Юрій Андрухович проти Оксани Забужко // Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми: На карнавалі мертвих поцілунків. – Львів: Літопис, 1999. – С. 12-17.
17. Зборовська Н. Жіноче письмо на порубіжжі віків (Леся Українка, Оксана Забужко) // Слово і час. – 2004. – № 2. – С.32-47.
18. Квіт С. Євген Пашковський: вільний муляр готичної вежі // С.Квіт. Свобода стилю: есеї та статті. – К., 1996.
19. Корабльова О. Сексуальність як вияв самотності у прозі О.Забужко // Слово і час. – 2003. – № 7. – С.76-83.
20. Крупка М. Художні версії любовних драм у сучасному прозовому дискурсі (романи О.Забужко, І.Карпи, С.Пиркало) // Слово і час. – 2007. – № 7. – С.73-79.
21. Логвиненко Ю. Підстави для абсурду і втеча від абсурду: ранній український постмодернізм крізь оптику біблійної міфології // Слово і час. – 2008. – № 6. – С. 57-61.
22. Масенко Л. Визначальні мотиви «Польових досліджень з українського сексу» // Слово і час. – 1997. – №2.
23. Несисюк О. «Енеїда» І.Котляревського та «Рекреації» Ю.Андруховича як знакові твори української літератури // Українська мова та література. – 2000. – № 42. – С.1-2.
24. Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статі. – К., 1997.
25. Павлюк П. «Мене сестриця з світу згубила...»: Фольклорна основа «Казки про калинову сопілку» Оксани Забужко // Українська мова та література. – 2007. – Число 2-4 (498-500). – С.68-72.
26. Поліщук О. Позиція персонажа в українській постмодерній прозі // Слово і час. – 2003. – № 2.
27. Поліщук О. У пошуках незайманого світу // Слово і час. – 2002. – №7.
28. Проценко О. Євген Пашковський і його проза // Дивослово. – 2007. – №2.
29. Рижкова Г.-П. Новітня «жіноча проза»: жанрові ознаки // Дивослово. – 2008. – № 3. – С. 56-58.
30. Рижкова Г.-П. Жанрова природа прозопису Оксани Забужко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 3. – С.28-32.
31. Савченко О. Міфологічне прочитання повісті Оксани Забужко «Казка про калинову сопілку» // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2007. – № 32. – С.33-39.
32. Сулима М. На порозі авангардизму (Євген Пашковський. Вовча зоря. — К.: Молодь, 1991) // Слово і час. – 1992. – Ч.7.
33. Тебешевська-Качак Т. Автобіографія як принцип нарації та характеротворення у прозі Оксани Забужко // Слово і час. – 2004. – № 2. – С.39-47.
34. Харченко А. Щоденник В'ячеслава Медведя в силовому полі українського модернізму // Слово і час. – 2006. – № 7. – С.44-48.

35. Харчук Р. Юрій Андрухович не для дітей? // Дивослово. – 2006. – № 12. – С.27-32.

Інтернет-ресурси

1. Стріха М. «Дзеркало доби імітацій». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.review.kiev.ua/arcr.shtm?id=021. – Назва з екрану.
2. Баран Є. «Той, що вміє бути самотнім...». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bookvoid.com.ua/reviews/books/2010/02/08/071445.html>. – Назва з екрану.
3. Баран Є. Базилевс: у царстві Стефаника. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/03/18/>. – Назва з екрану.
4. Баран Є. Замах на Сфінкса. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2012/02/07/114738.html>. – Назва з екрану.
5. Громенко С. Чому Степан Процюк не пише детективи? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/12/14/102237.html>. – Назва з екрану.
6. Євченко О. Класична антиутопія і роман О.Ірванця «Рівне/Ровно/ Стіна. Нібито роман». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.versii.com/telegraf. – Назва з екрану.
7. <http://umoloda.kiev.ua/number/337/164/12202/>.
8. <http://www.fact.kiev.ua/articles>
9. <http://uk.wikipedia.org/wiki>
10. litakcent.com/about/
11. postup.brama.com/usual.php?what=30741

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Основними критеріями оцінювання знань студентів є:

- характер і якість самостійної підготовки студента;
- ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що повідомляється;
- повнота, правильність і точність відповіді;
- уміння застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.

90-100 балів – «відмінно» (A). Відповідь містить глибокі і міцні знання з теми. Студент дає розгорнуту аргументацію кожного з положень, вміє синтезувати знання по окремих параграфах, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи відповідну термінологію, вміє застосовувати здобуті теоретичні та практичні знання у всіх видах лінгвістичного та літературознавчого аналізу. Відповідь повинна бути викладена літературною мовою, містити посилання на нову навчальну літературу.

82-89 балів – «добре» (B). Студент має міцні ґрунтовні знання, але може допустити неточності у формулюванні, незначні помилки в наведених прикладах. Допускається одна неточність у використанні понятійного матеріалу. Студент допускає незначні погрішності в узагальненнях і висновках.

74-81 бал – «добре» (C). Відповідь студента повна, але невичерпна за сумою головних положень, має скорочену аргументацію щодо їх висвітлення, має правильне, але неповне виконання практичного завдання. У відповіді допускаються порушення логіки і послідовності викладу матеріалу, теоретичні питання не завжди підкріплюються прикладами.

64-73 бали – «задовільно» (D). Студент допускає порушення у викладі теоретичного матеріалу, викладає поверхневі і непереконливі теоретичні положення і висновки, порушує при відповіді послідовність і логічність. Хоча студент знає програмний матеріал повністю, але не вміє самостійно мислити. У відповіді допускаються стилістичні помилки, теоретичні питання зовсім не підкріплюються прикладами.

60-63 бали – «задовільно» (E). Відповідь містить неповне висвітлення всіх питань, порушення послідовності й логіки викладу матеріалу, поверхневу аргументацію положень теми, відсутність прикладів. Мова відповіді містить помилки, неправильне слововживання.

35-59 балів – «незадовільно» (FX). Відповідь містить неправильне висвітлення питань, допускає неправильні посилання на факти та їх тлумачення. Студент не володіє термінологією, не вміє викладати програмний матеріал, допускає фактичні помилки при висвітленні даної теми.

1-34 бали – «незадовільно» (F). Оцінка виставляється студенту, який зовсім не знає фактичного матеріалу, не розкриває зміст теоретичного завдання; неправильно витлумачує факти; подає помилкову аргументацію. Студент не вміє викладати програмний матеріал і виявляє слабе володіння нормами сучасної української літературної мови.